

ИНТЕРНИ АКТ

**СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ДРЖАВНЕ МАТУРЕ
НА КРАЈУ СРЕДЊЕГ ОБРАЗОВАЊА
ЗА КАНДИДАТЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ**

САДРЖАЈ

1. УВОД.....	3
2. ПРИЈАВЉИВАЊЕ.....	3
2.1. Упутства за попуњавање захтева за прилагођавање начина испитивања на државној матури.....	4
2.2. Услови за полагање државне матуре.....	5
2.3. Прилагођавање начина испитивања.....	5
2.3.1. Прилагођавање материјала за полагање државне матуре.....	5
2.3.2. Употреба специфичних помагала.....	5
2.3.3. Прилагођен метод оцењивања.....	5
3. ВРСТЕ СМЕТЊИ У РАЗВОЈУ.....	6
3.1. Кандидати са сметњама вида.....	6
3.1.1. Прилагођавање начина испитивања.....	6
3.1.2. Прилагођавање испитног материјала.....	6
3.1.3. Специфична помагала.....	6
3.1.4. Прилагођен метод оцењивања.....	7
3.2. Кандидати са сметњама слуха.....	7
3.2.1. Прилагођавање начина испитивања.....	7
3.2.2. Прилагођавање испитног материјала.....	7
3.2.3. Специфична помагала.....	8
3.2.4. Прилагођен метод оцењивања.....	8
3.3. Кандидати са сметњама у читању, писању и разумевању математичких операција (дислексција, дисграфија, дискалкулија).....	8
3.3.1. Прилагођавање начина испитивања.....	8
3.3.2. Прилагођавање испитног материјала.....	8
3.3.3. Специфична помагала.....	9
3.3.4. Прилагођен метод оцењивања.....	9
3.3.5. Прилагођавање начина испитивања.....	9
3.3.6. Прилагођавање испитног материјала.....	9
3.3.7. Специфична помагала.....	9
3.3.8. Прилагођен метод оцењивања.....	9
3.4. Кандидати са сметњама у кретању и коришћењу руку.....	9
3.4.1. Прилагођавање начина испитивања.....	9
3.4.2. Прилагођавање испитног материјала.....	10
3.4.3. Специфична помагала.....	10
3.4.4. Прилагођен метод оцењивања.....	10
3.5. Кандидати са сметњама у понашању и емоционалном развоју.....	10
3.5.1. Прилагођавање начина испитивања.....	10
3.5.2. Прилагођавање испитног материјала.....	11
3.5.3. Специфична помагала.....	11
3.5.4. Прилагођен метод оцењивања.....	11
3.6. Кандидати са сметњама у интелектуалном функционисању.....	11
3.6.1. Прилагођавање начина испитивања.....	11
3.6.2. Прилагођавање испитног материјала.....	11
3.6.3. Специфична помагала.....	11
3.6.4. Прилагођен метод оцењивања.....	11

1. УВОД

Смерницама за спровођење државне матуре на крају средњег образовања за кандидате са сметњама у развоју и инвалидитетом (у даљем тексту: Смернице) се ближе уређује спровођење државне матуре на крају средњег образовања и васпитања. Матурске испите полажу сви ученици који завршавају четврту годину гимназије, средње уметничке школе или средње стручне школе. Ученици трогодишњих образовних програма полажу завршни испит на крају трећег разреда средњег стручног образовања и васпитања.

Смернице су намењене:

- члановима Комисије за спровођење опште, уметничке и стручне матуре;
- члановима окружних комисија;
- члановима школских матурских комисија;
- члановима школских испитних комисија;
- просветним саветницима и осталим запосленим у Министарству просвете, науке и технолошког развоја.

У Смерницама је описан начин спровођења државне матуре за кандидате са сметњама у развоју и инвалидитетом уз прилагођавање техничких услова ради постизања пуне равноправности.

За сваки испит и сваког кандидата неопходно је направити индивидуалну листу прилагођавања начина испитивања. Прилагођавање начина испитивања има за циљ да кандидати са сметњама у развоју и инвалидитетом полажу државну матуру равноправно са осталим кандидатима.

Кандидате са сметњама у развоју и инвалидитетом, за које су планирани посебни услови за полагање државне матуре, треба благовремено обавестити о томе да ће испит полагати у условима који се разликују од прописаних. Овим кандидатима је потребно описати услове у којима ће полагати државну матуру. Припреме за полагање државне матуре кандидата са сметњама у развоју и инвалидитетом треба организовати у условима који су исти или слични условима у којима ће они полагати државну матуру.

Асистенти који ће помагати током испита кандидатима са сметњама у развоју и инвалидитетом, треба да буду укључени у припреме које се организују за ове кандидате. Такође треба да комуницирају са кандидатом тако да се осигура максимална објективност проверавања знања и регуларност спровођења испита. С друге стране, од асистента се очекује да кандидату пружи подршку и подстицај за рад.

Асистент може бити: стручни сарадник, наставник који не предаје предмет који кандидат полаже, лични пратилац, персонални асистент и педагошки асистент. Важно је да кандидат познаје особу која ће му асистирати током испита и помоћи у превазилажењу физичких и/или комуникацијских баријера.

Уколико кандидати са сметњама у развоју и инвалидитетом полажу испит у посебним просторијама, дежурни наставници треба да буду познати овим кандидатима или да се претходно упознају са њима.

На испиту треба омогућити кандидатима са сметњама у развоју и инвалидитетом да користе помоћна наставна средства и дидактички материјал, односно асистивне технологије, уколико је то у њиховом интересу. Пре испита је потребно проверити да ли кандидат зна да користи посебну опрему која је предложена.

2. ПРИЈАВЉИВАЊЕ

Тражење захтева за прилагођен начин испитивања за редовне ученике почиње у школи. Секретари школских матурских комисија у школама дужни су да информишу кандидате и родитеље о праву кандидата на прилагођавање начина испитивања током полагања државне матуре. Секретар школске матурске комисије кандидату даје детаљна упутства о начину остваривања тог права.

Кандидати захтев за прилагођавање државне матуре предају секретару школске матурске комисије, који је дужан да сваког кандидата додатно информише. Информише га о потребној документацији коју треба доставити, које обрасце је потребно попунити и који рокови се морају испоштовати. Све информације секретар школске матурске комисије добија од Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања (у даљем тексту: ЗВКОВ), односно Завода за унапређивање образовања и васпитања (у даљем тексту: ЗУОВ).

Информисање одраслих кандидата о праву на прилагођавање начина испитивања за полагање државне матуре обављају ЗВКОВ, односно ЗУОВ. Захтев за прилагођавање начина испитивања школа шаље ЗВКОВ-у, односно ЗУОВ-у. ЗВКОВ, односно ЗУОВ пружа потребну подршку и даје детаљна упутства о начину остваривања тог права. Информише кандидата о документацији коју је потребно доставити, обрасцима које треба попунити и роковима. Комплетан документован захтев за прилагођавање школа доставља ЗВКОВ-у, односно ЗУОВ-у.

Подаци које је потребно уписати у обрасце могу бити из докумената на основу којих је кандидат остварио право на прилагођавање током школовања:

- Одлука о усмерењу;
- Документација релевантних институција: налаз и мишљење о врсти и степену сметње у развоју и инвалидитета (медицинска, педагошка, психолошка, дефектолошка документација) и налаз и мишљење интерресорне комисије (уколико кандидат поседује исте).

Овим документима уједно се и поткрепљује захтев за прилагођен начин испитивања. Код кандидата са вишеструким сметњама у развоју потребно је навести све посебности.

Формални захтев мора бити послат до рока који одреди ЗВКОВ, односно ЗУОВ и мора садржати сву документацију која је неопходна за одобравање прилагођености. ЗВКОВ, односно ЗУОВ мора добити и податке о начину на који је школа примењивала прилагођавања у раду са кандидатом са сметњама и инвалидитетом, а из којих је видљиво кандидатово претходно и садашње стање.

2.1. Упутства за попуњавање захтева за прилагођавање начина испитивања на државној матури

За кандидате са сметњама у развоју и инвалидитетом потребну документацију прикупља секретар школске матурске комисије, у сарадњи са стручним сарадницима. Одрасли кандидати документацију прикупљају самостално.

У обрасцу захтева за прилагођавање начина испитивања потребно је:

- навести све предмете за које је потребно прилагођавање начина испитивања;
- прецизно навести попис сметњи или отежавајућих стања и њихов утицај на процену успешности;
- објаснити сваку информацију или налаз повезан са захтевом који могу помоћи у разумевању специфичности кандидата;
- навести све облике помоћи и прилагођавања која су постојала у разреду и током испитивања у школи, као и у ком временском раздобљу.
- описати сваки део испитивања и потребних прилагођавања и бити што прецизнији.

Захтеву је потребно приложити мишљење психолога/логопеда, ако је реч о кандидату са специфичним сметњама у учењу.

Одговорност подносиоца захтева је да препоручи које прилагођавање је најадекватније. Уколико је потребна помоћ и савет, може их добити од стручњака који су пружили стручну помоћ кандидату (из школе и/или специјалних васпитно-образовних установа) и/или саветника са Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију у Београду.

2.2. Услови за полагање државне матуре

У зависности од моторичких и чулних могућности, степена и врсте инвалидитета и образовних потреба кандидата, услови могу бити прилагођени на следећи начин:

- посебна просторија у школи за полагање испита, уколико је то у интересу кандидата;
- одређивање асистента током испита у школи, уколико је то у интересу кандидата;
- полагање испита у кућним условима, уколико то захтева природа болести, односно инвалидитета;
- полагање испита у болничким условима, уколико то захтева природа болести, односно инвалидитета;
- време за полагање испита може бити продужено, или подељено на краће интервале за рад, уколико је то у интересу кандидата.

2.3. Прилагођавање начина испитивања

Прилагођавање начина испитивања обухвата:

1. **прилагођавање простора и услова за полагање испита:** одређивање посебне просторије за полагање испита, уколико је то потребно, и специјално акустички прилагођен простор. Ако је потребно, треба прилагодити и опрему у просторији у којој се полаже испит (додатно осветљење, могућност подизања стола, сто са изрезом итд.);
2. **додела асистента:** кандидату може бити одређен асистент који ће му бити на располагању током испита у школи, уколико је то у интересу кандидата;
3. **прилагођавање времена трајања испита:** време трајања писменог и усменог испита може бити продужено за 25%, 50% или 100%. Испит може бити и привремено прекинут, ако је потребно (дозвољена су два прекида у трајању од по 15 минута; прекиди се не рачунају у време трајања испита).

2.3.1. Прилагођавање материјала за полагање државне матуре

Материјал може бити припремљен на Брајевом писму; штампан увећан (из А4 формата на А3 формат); само у црно-белој боји; штампан на одговарајућој подлози, тест у електронском облику итд.

2.3.2. Употреба специфичних помагала

Кандидати са сметњама у развоју и инвалидитетом током школовања користе и специфична помагала, која би им требало обезбедити и током полагања државне матуре: полагање испита помоћу рачунара; коришћење рачунара за читање испитних радова на ЦД-овима; Брајева писаћа машина; Брајев папир; електронска свеска; фолије за цртање; прилагођен материјал за писање; прилагођен прибор за геометрију; електронска лупа; слушалице; електроакустична опрема итд.

2.3.3. Прилагођен метод оцењивања

Кандидати са сметњама у развоју и инвалидитетом решавају тестове које припремају радне групе за израду испитних материјала, а прилагођавају их ЗВКОВ, односно ЗУОВ. Начин оцењивања мора бити у складу са упутством за прегледање, односно кључем за оцењивање које је припремила радна група за израду испитних материјала, у сарадњи са ЗВКОВ-ом, односно ЗУОВ-ом.

У циљу регуларног оцењивања писмених испита прегледачи морају до детаља да буду упознати са свим корацима у поступку оцењивања писмених испита и треба да

преузму копију Стручног упутства са прилозима и копију Смерница и детаљно се упознају са њиховим садржајем пре доласка на прегледање.

Уз редовне прегледаче у процесу прегледања тестова кандидата са сметњама у развоју и инвалидитетом учествоваће и екстерни прегледачи/дефектолози различитих профила, у зависности од сметње или инвалидитета или удружених сметњи које кандидат има.

Прилагођен метод оцењивања важи за све врсте сметњи које су описане у Одељку 3 овог документа.

3. ВРСТЕ СМЕТЊИ У РАЗВОЈУ

3.1. Кандидати са сметњама вида

3.1.1. Прилагођавање начина испитивања

Прилагођавање простора

- Одредити посебну просторију за полагање испита, уколико је то потребно.
- Обезбедити сталак или клупу са нагибом – помоћ слабовидим кандидатима код читања.
- Индивидуално осветљење – за слабовиде кандидате.
- Примерено место за седење с обзиром на извор и јачину светла – за слабовиде кандидате.

Асистент

Асистент помаже кандидату при читању задатка, скицирању, цртању и записивању одговора. Ако слепи кандидат из објективних разлога, до полагања испита, није у потпуности савладао Брајево писмо, нпр. због промене статуса вида и преласка на писмо за слепо током школовања, асистент му је од помоћи због слабе манипулације испитним материјалом, прибором и помагалима. Асистент је истовремено и видни водич кандидата.

Време трајања испита

Употреба Брајевог писма зависи и од физичких предиспозиција, тј. осетљивости јагодица прстију, развијености fine моторике и евентуалних физичких сметњи, па је најчешће потребно продужити време трајања испита. Максимално продужење испита је 100%.

3.1.2. Прилагођавање испитног материјала

Испитне задатке, односно питања која се темеље само на виду потребно је изузети или прилагодити тако да кандидат може да одговори описно – писмено или усмено. За кандидате са сметњама вида ЗВКОВ, односно ЗУОВ обезбеђује тестове на Брајевом писму на српском, односно матерњем језику, или са увећаним форматом слова и слика на српском, односно матерњем језику.

Прилагођавање тиска испитног материјала за слепо кандидате:

- Писани материјал на Брајевом писму.
- Релјефне схеме, мапе, скице.

Прилагођавање тиска испитног материјала за слабовиде кандидате:

- Писани материјал одговарајуће величине слова (до Јаегер 8) и подлоге (мат папир).

3.1.3. Специфична помагала

- Рачунар – кандидати оштећеног вида могу користити рачунар. Рачунар за слепо има додатну опрему – Брајеве линије и/или говорне јединице.
- Лупа – слабовиди кандидати при читању краћих текстова, гледању слика, цртежа, графикона, таблица и мапа користе лупе различитих облика и са

различитим могућностима увеличавања, које могу бити причвршћене за клупу или самосталне.

- Различити мерни инструменти за слепе – функционишу на бази звука или имају рељефне ознаке (сат, вага, метар, топломер). Рељефне мапе и схеме користе слепи кандидати. Сlike и цртежи за слабовиде кандидате требало би да имају добар контраст, без пуно детаља.
- Калкулатор за слепе – прилагођен (рељефно или звучно).
- Прибор и средства за графичке радове.
- Брајева писаћа машина.
- Брајев папир.
- Електронска свеска.
- Прибор за геометрију.
- Фолије за цртање.
- Обичне или прилагођене свеске или одговарајући папир за писање.
- Мека оловка, квалитетан фломастер.
- Нешто друго.

3.1.4. Прилагођен метод оцењивања

Прилагођен метод оцењивања спроводи се у складу са Одељком 2.3.3.

3.2. Кандидати са сметњама слуха

3.2.1. Прилагођавање начина испитивања

Прилагођавање простора

- Одредити посебну просторију за полагање испита, уколико је то потребно.
- Осигурати добро осветљење.
- Кандидате оштећеног слуха требало би сместити испред (1–1,5 м од говорника) – особу која говори (даје упутства) кандидат би требало да гледа лицем у лице, а не из профила.
- Особа која даје усмена упутства треба да буде окренута према извору светла, пазити на позадину – напорно је и нелагодно читати са усана када позадина сија.
- Потребно је искључити додатне звукове који ометају оптималан пријем информација (затворити прозоре због буке споља).

Асистент

Потребно је обезбедити лице које ће, уз употребу знаковног језика, помоћи кандидату у разумевању захтева из тестова, ако је кандидат оштећеног слуха током школовања користио услуге знаковног тумача.

Време трајања испита

Време решавања теста може се продужити по потреби до 100% више од предвиђеног.

3.2.2. Прилагођавање испитног материјала

Све информације које се дају усмено кандидатима са сметњама слуха потребно је дати и у писменом облику.

- Кандидат има право на изостанак са дела испита страног језика (слушање са разумевањем).
- Говор особе која даје упутства нека буде спорији, јасан и природан, без пренаглашавања изговора.

3.2.3. Специфична помагала

Ако су кандидати са сметњама у развоју и инвалидитетом током школовања користили специфична помагала, иста би им требало обезбедити и током полагања државне матуре.

3.2.4. Прилагођен метод оцењивања

Прилагођен метод оцењивања спроводи се у складу са Одељком 2.3.3.

3.3. Кандидати са сметњама у читању, писању и разумевању математичких операција (дислексија, дисграфија, дискалкулија)

Дислексија и дисграфија

3.3.1. Прилагођавање начина испитивања

Прилагођавање простора

- Одредити посебну просторију за полагање испита, уколико је то потребно.

Асистент

Код јаче изражених дислексичних и дисграфичких тешкоћа, кандидату би требало осигурати могућност полагања испита уз личног пратиоца, при чему пратилац чита питања и записује одговоре према диктату кандидата.

Асистента је потребно осигурати:

- ако кандидат има изразитих тешкоћа у читању (дислексију);
- када дислексичне сметње могу утицати и на проверу знања из математике, па кандидату треба прочитати проблемски задатак и проверити да ли је разумео и исправно декодирао знакове – бројеве, математичке знакове (плус, минус, пута, подељено...), а математички садржај рачунања решава самостално.

Време трајања испита

Време за решавање теста потребно је продужити за 50%, а када се испит полаже уз асистента, време треба продужити за 100%.

3.3.2. Прилагођавање испитног материјала

- Избегавати велике текстуалне целине (поделити текст на краће целине).
- За текст који особа са дислексијом треба да прочита користити сан сериф слова (слова без кратких цртица на крајевима); величина слова би требало да буде нормална 12 пт или 14 пт.
- Користити подебљана (**bold**) или истакнута (**highlighted**) слова, а избегавати коса слова (*italic*) и подвлачење текста.
- Избегавати подвлачење наслова или низова речи, јер то може узроковати привидно спајање речи.
- Повећати размак између слова и одвајати редове већим размаком.
- Редове поравнати са леве стране, избегавати поравнање са обе стране.
- Користити широке маргине.
- Поделити текст у мање целине и организовати их одредницама или помоћу нумеричког набрајања у одвојеним редовима, а не у непрекинутом низу.
- Користити мат папир уместо сјајног белог папира (најбоље бледожуте боје).
- Обликовање странице би требало да буде једноставно; нпр. позадинска графика може текст учинити тешко читљивим.

3.3.3. Специфична помагала

Ако су кандидати са сметњама у развоју и инвалидитетом током школовања користили специфична помагала, иста би им требало обезбедити и током полагања државне матуре.

3.3.4. Прилагођен метод оцењивања

Прилагођен метод оцењивања спроводи се у складу са Одељком 2.3.3.

Дискалкулија

3.3.5. Прилагођавање начина испитивања

Прилагођавање простора

- Одредити посебну просторију за полагање испита, уколико је то потребно.

Асистент

- Прочита у деловима језички део задатка и провери да ли је кандидат разумео и декодирао исправно знакове – бројеве, математичке знакове (плус, минус, пута, подељено...), а математички садржај рачунања кандидат решава самостално.
- Помогне, уколико је потребно, при организацији потписивања бројева.

Време трајања испита

Време за решавање теста потребно је продужити за 50%, а када се испит полаже уз асистента, време треба продужити за 100%.

3.3.6. Прилагођавање испитног материјала

- Јаче, већим фонтом отиснути бројеве и језички део задатка (као за дислексију).
- Додатни папир за рачунање задатака са јаче означеним линијама и квадратима.

3.3.7. Специфична помагала

Ако су кандидати са сметњама у развоју и инвалидитетом током школовања користили специфична помагала, иста би им требало обезбедити и током полагања државне матуре.

- Дозволити употребу калкулатора.
- Допустити употребу таблица за рачунање или формула и поступка за решавање задатка.

3.3.8. Прилагођен метод оцењивања

Прилагођен метод оцењивања спроводи се у складу са Одељком 2.3.3.

3.4. Кандидати са сметњама у кретању и коришћењу руку

3.4.1. Прилагођавање начина испитивања

Прилагођавање простора

- Одредити посебну просторију за полагање испита, уколико је то потребно

Сто:

- обичан;
- прилагођен;
- колица са површином;
- површина на поду.

Столица:

- обична,

- прилагођена,
- колица.

Асистент

- Помаже кандидату при додавању прибора или намештању прилагођене опреме.
- Помаже кандидату при окретању страница.
- Помаже кандидату при читању задатака – чита само када кандидат то затражи и само део текста који тражи.
- Тражи податке у додатним материјалима (речник, формуле) на захтев кандидата.
- Пише према диктату кандидата део или цело писано решење задатка.
- Помаже кандидату при цртању/скицирању, према усменим упутствима кандидата.

Време трајања испита

Време трајања испита може се продужити до 100%, што укључује и време неопходно да се кандидат одмори, оде у тоалет, промени положај, замени и/или поново стави помагало, да се умири видно узнемирен кандидат, да спроведе вежбе дисања и сл.

3.4.2. Прилагођавање испитног материјала

Прилагођавање испитног материјала по потреби је исто као код кандидата са дислексијом и слабовидих кандидата.

3.4.3. Специфична помагала

- Прилагођена средства за писање и цртање.
- Помагала за придржавање оловке.
- Увећани формат папира.
- Фиксирање папира за писање.
- Рачунар.
- Калкулатор.
- Прилагођен рачунар.
- Уколико пише другим деловима тела (ногом, главом, устима) обезбедити средства.
- Нешто друго.

Код читања је потребно:

- Помагало за листање.
- Помагало за придржавање књиге/папира.

3.4.4. Прилагођен метод оцењивања

Прилагођен метод оцењивања спроводи се у складу са Одељком 2.3.3.

3.5. Кандидати са сметњама у понашању и емоционалном развоју

3.5.1. Прилагођавање начина испитивања

Прилагођавање простора

- Осигурати одвојен простор, добро осветљење без додатних надражаја.
- Омогућити доношење воде, лекова и папирних марамица.

Асистент

- Даје јасна упутства која се изговарају гласно и полако.
- Усмерава кандидатову пажњу (нпр. стављањем руке на раме кандидата или употребом методе коју наставници иначе користе за тог кандидата).
- Даје правремене информације о променама или потреби за променом активности.

Време трајања испита

Време трајања испита може се продужити до 100%. Користи се за прекиде у случају „испада“ кандидата или немогућности дуготрајне концентрације, за мењање положаја тела итд.

3.5.2. Прилагођавање испитног материјала

- Прилагодити тисак (повећан размак, истакнути подебљаним тиском речи и појмове који су важни за усмеравање пажње), тј. користити јасне, прегледне и читљиве форме писане провере, оставити довољно места за одговор и јасно цртама означити место за одговор.
- Проверити да ли је кандидат разумео све информације и упутства добијена од секретара школске матурске комисије и других наставника, а чије је разумевање неопходно за приступање полагању испита (по потреби са кандидатом треба обавити додатне разговоре).

3.5.3. Специфична помагала

Ако су кандидати са сметњама у развоју и инвалидитетом током школовања користили специфична помагала, иста би им требало обезбедити и током полагања државне матуре.

3.5.4. Прилагођен метод оцењивања

Прилагођен метод оцењивања спроводи се у складу са Одељком 2.3.3.

3.6. Кандидати са сметњама у интелектуалном функционисању

3.6.1. Прилагођавање начина испитивања

Прилагођавање простора

- По правилу се препоручује индивидуално спровођење испитивања.
- Испитна просторија би требало да буде добро осветљена, без додатних надражаја.
- Кандидату треба препоручити да са собом има флашицу воде, слаткиш и свакако лекове у случају да их узима.

Асистент

Задатак асистента је давање јасних упутстава, усмеравање кандидатове пажње и давање правовремених информација о променама или потреби за променом активности.

Време трајања испита

Време трајања испита може се продужити до 100%. Користи се за прекиде у случају „испада“ кандидата или немогућности дуготрајне концентрације, за мењање положаја тела итд.

3.6.2. Прилагођавање испитног материјала

Потребно је појединачно одлучивати о конкретним начинима прилагођавања материјала.

3.6.3. Специфична помагала

Ако су кандидати са сметњама у развоју и инвалидитетом током школовања користили специфична помагала, иста би им требало обезбедити и током полагања државне матуре.

3.6.4. Прилагођен метод оцењивања

Прилагођен метод оцењивања спроводи се у складу са Одељком 2.3.3.